

МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ
Тракийски университет – Стара Загора

Вид на документа:
Оперативен документ

№ на документа:
7.5.1_OD_1.7.

Издание: 1

В сила от: 01.06.2011

Редактиран:

1 от 9

Учебна програма

УТВЪРЖДАВАМ:

ДЕКАН:

доц. д-р Юлиан Ананиев, дм

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина	Офталмология
Специалност	Медицина
Област на висше образование	Здравеопазване и спорт
Професионално направление	Медицина
Статут на дисциплината	задължителна
Курс	Четвърти
Семестър	осми
Образователно квалификационна степен	магистър
Форма за проверка на знанията	писмен изпит

Обсъдена на заседание на Катедрен съвет	02. 03. 2020 г. Протокол № 32
Обсъдена на заседание на Комисия по учебната дейност	09.03.2020 г. Протокол № 3
Приета на заседание на Катедрен съвет	02. 03. 2020 г. Протокол № 32
Утвърдена на заседание на Факултетен съвет	10.03.2020 г. Протокол № 3

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 2 от 9

УЧЕБНА ПРОГРАМА

1. ИЗВАДКИ ОТ УЧЕБНИЯ ПЛАН

Код на дисциплината	Часове					Кредитни точки
	Аудиторна		Извънаудиторна		Всичко	
034	Лекции и	Упражнения и Семинари	Учебни практики	Други форми		
Форми на аудиторна работа	30ч.	45ч.			75ч.	3.0
Практически занятия						
Семинари						
Форми на извънаудиторна работа				13	13ч.	0.5
Подготовка за семинар						
Самоподготовка за текущ контрол и изпита						
Всичко					88 ч.	3.5

2. ВОДЕЩ ДИСЦИПЛИНАТА: доц. д-р Димитър Джелебов, д.м.

Водещи упражнения/практически занятия/семинари:

доц. д-р Димитър Джелебов, д.м.
д-р Калинка Трифонова, дм
д-р Кирил Славейков, дм
д-р Валерия Драганова

3. АНОТАЦИЯ :

3.1 Цел на курса: Целта на дисциплината „Офталмология” е да запознае студентите с основните понятия, използвани в дисциплината, с класически и съвременни методи за диагностика (физикални, инструментални, клинично-лабораторни, микробиологични, имунологични, радиоизотопни и др.) и лечение. Чрез аудиторни и извънаудиторни форми на работа, студентите ще се запознаят с основните симптоми, синдроми и нозологични единици в офталмологията. Ще се придобият познания за етиологията, клиничната картина, диагнозата и лечението на най-често срещаните и социално значими заболявания на очите.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран:
			3 от 9

Задачите на дисциплината са:

1. Чрез лекционния курс по Офталмология студентите да се запознаят с медицинската терминология, с основните класически и съвременни методи на диагностика и лечение; с етиологията, клиничната картина, диагностиката и лечението на най-често срещаните и социално значими заболявания на зрителния анализатор;

2. Чрез упражненията по Офталмология студентите да се запознаят с болни с най-често срещаните нозологични единици;

3. Чрез семинарни занятия да се обсъдят най-често срещаните социално значими заболявания чрез подготвяне и обсъждане на конкретни казуси.

3.2. Очаквани резултати:

- Студентите да познават класическите и съвременни методи за изследване, диагностика и лечение в офталмологията;
- Студентите да получат необходимата научна информация по етиологията, клиничната картина, диагностиката и лечението на най-често срещаните заболявания на очите;

3.3. Методи за обучение в курса са:

Аудиторна форма на работа включваща лекции (30 часа) и упражнения (45 часа).

4. СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

4.1. АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ

4.1.1. ЛЕКЦИИ

№	Тема	Хорариум
1.	Определение, същност и значение на офталмологията. Филогенеза, онтогенеза и анатомично устройство на зрителния анализатор	2ч.
2.	Физиология на окото - светлосещане, централно и периферно зрение, цветоусещане, бинокулярно зрение	2ч.
3.	Оптична система на окото - рефракция и акомодация. Конвергенция. Рефракционни аномалии - видове, клиника, профилактика и лечение.	2ч.
4.	Методи за изследване и лечение в офталмологията. Системен ход на очното изследване.	2ч.
5.	Заболявания на орбита, клепачи и слъзен апарат - клиника, профилактика и лечение	2ч.
6.	Заболявания на конюнктивата, склерата и роговицата - клиника, профилактика и лечение	2ч.
7.	Заболявания на увеята - клиника, профилактика, лечение	2ч.
8.	Заболявания на лещата и стъкловидното тяло - клиника, профилактика и лечение	2ч.
9.	Заболявания на ретината, зрителен нерв и другите проводни пътища - клиника, профилактика и лечение. Нормални и патологични зенични реакции	2ч.
10.	Заболявания на двигателния апарат на окото - видове, клиника, профилактика и лечение. Особенности на очните изследвания при деца	2ч.
11.	Глаукома - видове, етиопатогенеза, диагностика, клиника, профилактика, лечение. Нетравматични спешни очни заболявания	2ч.
12.	Очен травматизъм - видове, диагностика, клиника	2ч.
13.	Очен травматизъм-профилактика, лечение. Очни увреждания при	2ч.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 4 от 9

	бедствени ситуации. Професионални очни увреждания	
14.	Очни симптоми при общи заболявания и синдроми. Коматозни състояния, тропични и паразитни заболявания на окото	2ч.
15.	Слепота - видове, епидемиология, причини, профилактика, лечение, рехабилитация. Организационни мерки против слепота. Програма за зрение на СЗО “ Зрение 2020 “	2ч.

4.1 2. УПРАЖНЕНИЯ

№	Тема	Хорариум
1.	Ембриология и анатомия на окото.	3ч.
2.	Изследване на светлоусещане и цветоусещане.	3ч.
3.	Изследване на централно и периферно зрение.	3ч.
4.	Изследване на рефракцията, акомодацията, конвергенцията и бинокулярното зрение - моторика и сензорика.	3ч.
5.	Обективни методи на изследване - фокално осветление, просветление, офталмоскопия, биомикроскопия. Лечебни манипулации.	3ч.
6.	Системен ход на очно изследване.	3ч.
7.	Изследване на болни със заболявания на орбитата, клепачите и слъзния апарат.	3ч.
8.	Изследване на болни със заболявания на конюнктива, склера и роговица.	3ч.
9.	Изследване на болни със заболявания на увеята.	3ч.
10.	Изследване на болни със заболявания на лещата и стъкловидното тяло.	3ч.
11.	Изследване на болни със заболявания на ретината, зрителния нерв и проводните пътища. Изследване на зеницата и зеничните реакции.	3ч.
12.	Изследване на болни с глаукома. Изследване на болни с нетравматични спешни очни болести.	3ч.
13.	Изследване на болни с травматични увреждания.	3ч.
14.	Изследване на болни със страбизъм. Особености на очните изследвания при деца.	3ч.
15.	Изследване на болни с общи и синдромни заболявания на организма. Очни изследвания при коматозни състояния.	3ч.

5. ТЕХНОЛОГИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

5.1. Лекции – мултимедийни слайдове, компютърна система и мултимедиен проектор.

5.2. Упражнения

5.3. Семинари

- В компютърна зала

6. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ ЗНАНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ.

За получаване на обратната информация и оценяване степента на необходимия минимум овладените знания, умения и навици от всеки студент се ползват следните методи:

Крайната оценка е по шестобалната система, минималната оценка за успешното приключване на обучението е “Среден (3)”, съотнесена с Европейската система за трансфер на кредити. В крайната оценка по дисциплината участват оценките от текущия контрол, оценката от теоретичния и практичния изпити и участието в подготовката на семинарните занятия.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 5 от 9

Методи и система за оценяване на студентите и обратна връзка.

За получаване на обратната информация и оценяване степента на необходимия минимум овладените знания, умения и навици от всеки студент се използват следните методи:

Крайната оценка е по шестобалната система, минималната оценка за успешното приключване на обучението е “Среден (3)”, съотнесена с Европейската система за трансфер на кредити.

Оценката се формира от четирите компонента:

- **Текущ контрол** – провеждан по време на семестъра, осъществяван чрез: наблюдение и оценяване на придобити практически знания, умения и компетенции;
- **Участие в семинарно занятие/колоквиуми** чрез подготвяне и дискусия по конкретен практически казус.

Преподавателят има основание да намали или повиши крайната оценка до 10 % на студента, съобразно представянето му по време на текущия контрол по време на семестъра и участието в семинарните занятия.

Семестриалният изпит се провежда върху преподавания материал от VIII-ти семестър. Той включва:

- **Теоретичен изпит** – провежда се писмено, с последващо устно изложение, с продължителност 2 часа, след изтегляне на изпитен билет, съдържащ 2 въпроса от конспекта по дисциплината. Всеки въпрос се оценява поотделно. При получена оценка „Слаб 2.00” на един от въпросите, окончателната оценка е „Слаб 2.00”.
- **Практически изпит** - провежда се устно и демонстрира придобити умения за работа с болни. Изтеглят се два въпроса от конспекта за практически изпит. При получена оценка / слаб 2.00 /, студентът не се допуска до теоретичен изпит. Формира 20% от крайната оценка

Скала за оценяване

Оценка	Текущ контрол	Участие в семинарно занятие	Практически изпит	Теоретичен изпит	Крайна оценка	Еквивалент
	%	%	%	%	%	
2	≤ 6	≤ 6	≤ 12	≤ 36	≤ 60	FX/F
3	6,1 – 7,1	6,1 – 7,1	12,2 – 14,2	36,6 – 42,6	61-65 66-71	E D
4	7,2 – 8,1	7,2 – 8,1	14,4 – 16,2	43,2 – 48,6	72-81	C
5	8,2 – 9,1	8,2 – 9,1	16,4 – 18,2	49,2 – 54,6	82-91	B
6	9,2 - 10	9,2 - 10	18,4 - 20	55,2 - 60	92-100	A

7. КОНСПЕКТ ЗА ТЕОРЕТИЧЕН ИЗПИТ

1. Анатомия на орбитата.
2. Анатомия на клепачите.
3. Анатомия на слъзния апарат.
4. Анатомия на конюнктивата.
5. Анатомия на двигателния апарат на окото.
6. Анатомия на роговицата и склерата.
7. Анатомия на увеята и преднокамерния ъгъл.
8. Анатомия на лещата и стъкловидното тяло.

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1_OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 6 от 9

9. Анатомия на ретината.
10. Анатомия на зрителните центрове и пътища.
11. Светоусещане и адаптация. Смушения на адаптацията.
12. Цветоусещане. Теории за цветното зрение. Разстройства на цветоусещането.
13. Зрително поле. Методи за изследването му.
14. Патологични изменения в зрителното поле.
15. Формено зрение. Зрителна острота. Методи за изследване.
16. Зрителна таблица - принципи.
17. Физична и клинична рефракция. Еметропия и аметропия.
18. Методи за изследване на рефракцията- субективни и обективни.
19. Астигматизъм.
20. Акомодация и смушения на акомодацията.
21. Пресбиопия.
22. Двучно зрение.
23. Миопия- определение, клиника , лечение.
24. Етиология на миопията. Профилактика и лечение на миопията.
25. Усложнения на миопията.
26. Хиперметропия-определение , клиника , лечение.
27. Системен ход на очното изследване.
28. Заболявания на орбитата-видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
29. Вродени заболявания на клепачите. Аномалии в положението на клепачите.
30. Възпалителни заболявания на клепачите-видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
31. Заболявания на слъзния апарат-видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
32. Остри катарални конюнктивити-видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
33. Гонороеичен конюнктивит и дифтерия на конюнктивата- диагностика, клиника, профилактика, лечение.
34. Хронични конюнктивити- видове, диагностика, клиника, етиология, лечение. Трахома. Сенен и медикаментозен конюнктивит. Птериgium и пингвекула.
35. Тумори на клепачите и конюнктивата.
36. Вродени заболявания на роговицата Трофични кератопатии.
37. Гнойни кератити- клиника, профилактика, етиология, лечение, изход.
38. Негнойни кератити- клиника, профилактика, етиология, лечение, зиход.
39. Паренхиматозни кератити. Дегенерации на роговицата. Оперативно лечение при роговични цикатрикси- оптична иридектomia, кератопластика, кератопротезиране.
40. Скрофулозен кератоконюнктивит.
41. Пролетен катар.
42. Заболявания на склерата- видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
43. Клинична картина при заболявания на предната увея- видове, диагностика, клиника.
44. Ирители и иридоциклити- етиология, лечение. Синдромни иридоциклити- видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
45. Възпалителни заболявания на цялата увея - видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
46. Тумори на увеята.
47. Заболявания на хориоидеята- видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
48. Хориоретинити - видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
49. Наследственни и вродени катаракти
50. Придобити катаракти
51. Лечение на катаракта
52. Субективни и обективни симптоми при заболявания на ретината

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 7 от 9

53. Възпалителни съдови заболявания на ретината – видове, диагностика, клиника, етиология, лечение.
54. Ретинопатия при хипертонична болест.
55. Ретинопатия при бъречни заболявания.
56. Диабетна ретинопатия.
57. Тапеторетинни дигенерации на ретината.
58. Дегенерации на макулата.
59. Отлепване на ретината.
60. Ретинобластом.
61. Вродена и придобита патология на стъкловидното тяло. Ретинопатия на недоносените.
62. Вродени и възпалителни заболявания на зрителния нерв.
63. Съдови заболявания на зрителния нерв.
64. Застойна папила, папилит, псевдопапилит.
65. Атрофия на зрителния нерв. Токсични увреждания на зрителния нерв.
66. Заболявания на хиазмата и централната част на зрителния анализатор.
67. Нормални и патологични зенични реакции.
68. Глаукома – определение, видове, диференциална диагноза
69. Първична глаукома.
70. Конгестивна глаукома.
71. Конгенитална глаукома.
72. Вторична глаукома.
73. Лечение на глаукомата.
74. Профилактика на глаукомата.
75. Съдружно кривогледство – етиология, клиника, диференциална диагноза, профилактика, лечение.
76. Паралитично кривогледство - етиология, клиника, диференциална диагноза, профилактика, лечение.
77. Видове очен травматизъм.
78. Травматични увреждания на орбитата и клепачите.
79. Контузии на очната ябълка и повърхностни чужди тела.
80. Проникващи наранявания на очната ябълка.
81. Чужди тела в окото. Диагностика и лечение.
82. Първа помощ при наранявания на окото.
83. Термични изгаряния на окото.
84. Химични изгаряния на окото.
85. Първа помощ при очния травматизъм.
86. Профилактика на очния травматизъм.
87. Професионални очни увреждания и заболявания.
88. Слепота –отределение, класификация, разпространение, етиология, борба със слепотата.

КОНСПЕКТ ЗА ПРАКТИЧЕСКИ ИЗПИТ ПО ОЧНИ БОЛЕСТИ

1. Изследване на светоусещането и адаптацията:
  - на светоусещането
  - на адаптацията:
    - с контролните способности
    - с адаптометър АДМ- 50
2. Изследване на цветното зрение:
  - с таблиците на Ишихара

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 8 от 9

- с аномалоскоп
- с цветни филтри и фенерче
- 3. Изследване на зрителната острота
  - за далече:
    - с таблица
    - с пръсти
    - със свещ (перцепция)
    - с фенерче (перцепция)
- 4. Изследване на зрителното поле:
  - с контролния способ – спръсти
  - с фенерче или свещ – проекция
  - с електрически периметри
- 5. Изследване на централното полезрение:
  - с мрежите на Амслер
  - с електрически периметри
- 6. Изследвания на рефракцията
  - субективен метод
  - обективен метод
  - определяне вида на корекционните стъкла
- 7. Изследване на ширината и обема на акомодацията.
- 8. Изследване на конвергенцията.
- 9. Изследване на бинокулярното зрение:
  - с пробата на Кантоне
  - чрез четене зад молив
  - чрез допиране на две остриета
  - чрез вкарване на писалка в капачката и
- 10. Изследване на наличието на страбизъм:
  - по Хиршберг
  - чрез скрийн-ковър тест
- 11. Изследване на погледните движения.
- 12. Изследване на двойни образи с червено стъкло.
- 13. Просто и комбинирано фокално осветление.
- 14. Просветление.
- 15. Директна и индиректна офталмоскопия.
- 16. Биомикроскопия.
- 17. Екзофталмометрия:
  - с линейка
  - с Хертел
- 18. Изследване на репонабилността на очната ябълка
- 19. Аускултация на орбитата.
- 20. Изследване на орбитата с рентгенови методи:
  - обзорна рентгенография
  - рентгенография по резе
  - специални методи-КАТ контрастни
  - специални методи-локализация на чужди тела
- 21. Обръщане на горен клепач.
- 22. Изследване на движенията на клепачите.
- 23. Изследване на слъзната жлеза:
  - оглед

	МЕДИЦИНСКИ ФАКУЛТЕТ Тракийски университет – Стара Загора		Издание: 1
	Вид на документа: Оперативен документ	№ на документа: 7.5.1 _OD_1.7.	В сила от: 01.06.2011
	<i>Учебна програма</i>		Редактиран: 9 от 9

- палпация
  - проба на Ширмер
24. Изследване на слъзната торбичка:
- оглед
  - палпация
25. Изследване на проходимостта на слъзните пътища:
- изстискване на слъзната тарбичка
  - каналчева проба
  - носна проба
26. Изследване на роговицата:
- прозрачност
  - орледални образи
  - роговична сетивност
  - флуоресцеинова проба
27. Изследване на зеничните реакции.
28. Изследване на очното налягане:
- полпаторно
  - тонометрия - по Маклаков
  - по Шиотц
29. Поставяне на очни капки и мехлеми.
30. Поставяне на очни превръзки – монокулус и бинокулус.
31. Епиляция на изкривени мигли.
32. Екстракция на чуждо тяло от конюктивата.
33. Вземане на очен секрет.

8. ЛИТЕРАТУРА

1. Лекционен курс по дисциплината „Очни болести”.
2. Очни болести – учебник под ред. на Искра Маждракова, 2008 г., София “Болид “
3. Очни болести – ръководство – Хр. Групчева, Зл. Трифонов- 2005 г., Варна “Стено “ .

9. ПРИДОБИТИ УМЕНИЯ В РЕЗУЛТАТ НА ОБУЧЕНИЕТО :

Поставяне на диагноза, оказване на първа помощ при спешните очни заболявания.
Ориентиране и поведение при неспешни очни състояния.
Създаване и развитие на съответните практически умения влизащи в пакета на дейности по офталмология на общопрактикуващите лекари.